Anul 47-lea — Duminică 24 Septemvrie 1939 — Nr. 39

BIBLIOTECA CENTRALĂ ... SIBIU

FOAIA POPORULUI

Cea mai veche foaie poporală, națională și politică, înființată la anul 1892

Un număr: 3 lei — Apare în fiecare Duminecă — Un număr: 3 lei

PREȚUL ABONAMENTULUI
Pe un an . . . . . Lei 140·—
Pe o jumătate de an . . . . Lei 70·—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăți și autorități 300 lei anual

Proprietar-Director: N. BRATU, fost Senator

Redacția și Administrația:
Sibiu, strada Regina Maria No. 57

Inreg. la Trib. Sibiu No. 187—1938.

INSERATE
se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, str. Regina Maria 57 (fostă Cisnădiei
Prețul înseratelor
Un șir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

Mobilizare agricolă

Titlul acesta va surprinde, poate, pe mulți. Noi am cunoscut, până acum, numai mobilizare militară în caz de război. Ce este aceia mobilizare agricolă? se vor întreba unii.

La aceasta răspundem: Mobilizare agricolă a fost numită noua rânduire și organizare a agriculturii, pentru vremurile grele prin care trecem și cari ne pot surprinde în viitor.

După cum se știe, granițele unei țări se apără de către armată, pentru care în vremuri de primejdie se sună *mobilizarea generală militară*. Atunci sar la datorie — și la locul lor dinainte fixat — toți cei instruiți militărește pentru anumite servicii militare.

Dar, tot așa de bine știm, că armata trebue hrănită și îmbrăcată. Altcum nu poate lupta! chiar când are cele mai bune arme și cel mai mare curaj.

De aceea, cei cu răspundere au văzut și constatat, că precum fabricile furnizează armamentul și muniția, tot așa pământul bine lucrat trebue să furnizeze hrana necesară trupei și populației țării.

Prin urmare, conducătorii țărilor trebue să se cugete din vreme și la organizarea muncii agricole. In chipul acesta, trecerea dela starea de pace la starea de războiu — într'un caz absolut necesar — se produce fără mari zguduiri.

Acest gând a fost la baza conducătorilor țării noastre, când au întocmit noua lege a *mobilizării agricole*, pe care o publicăm în altă parte a foii de azi și care lege prevede unele noui rânduieli, cari încep la 1 Aprilie a fiecărui an din vremuri excepționale.

Prin acest nou plan, care prevede anumite comisii, se fixează culturile și lucrările ce urmează să fie executate pe ținuturi, județe și comune; se organizează aprovizionarea cu semințe și reproducători; se stabilesc scutirile de rechiziție a animalelor de muncă, vehiculelor, tractoarelor, mașinilor și uneltelor agricole, semințelor și animalelor de prăsilă; se rânduește mobilizarea pentru lucru a personalului necesar instituțiilor de stat și exploatările particulare, cum și rechiziționarea brațelor de muncă pentru exploatările agricole și a pensionarilor pentru instituții publice.

Pentru buna reușită a planului anual al mobilizării agricole se fac cercetări amănunțite asupra situației la fața locului în fiecare localitate. Cele constatate se adună la județe și ținuturi.

In prima linie se cercetează situația terenurilor arabile, a pășunilor, livezilor, viilor, grădinilor de zarzavat; se face statistica brațelor de muncă nemobilizabile în stare de a muncii; situația animalelor scutite de rechiziție pe cap de familie, a vehiculelor, mașinilor, etc., scutite de rechiziție, necesitățile de sămânță și hrană ale comunei, ce trece din produsele agricole.

Datele adunate se cercetează după aceea și să execută cu ajutorul comisiilor de mobilizare agricolă de pe lângă ținut și județ, camerele agricole și comitetele agricole comunale.

Acesta e programul agricol, dinainte stabilit pentru vremuri grele. Se înțelege, că pentru organizarea lui cât mai bine, se fac cercetările necesare, se ascultă cei interesați în cauză, și numai după aceea se pornește la așanumita mobilizare agricolă.

Să sperăm, că noua lege va fi aplicată după cele mai bune gânduri și îndemnuri.

Mersul războiului germano-polon

A intrat și Rusia în Polonia

In numărul din urmă al acestei gazete am scris, la acest loc, între altele:

„Că Germanii ar vrea să ocupe întreagă Polonia, e cam greu a presupune. Dar e totuși cu putință să țintească și aceasta, dacă Rusia va sta și mai departe pe loc. —Aici e de observat însă un lucru: trupele germane au pătruns deja în teritoriul fost al Rusiei înainte de 1918; teritoriul polon fost al monarhiei austro-ungare n'a fost încă întreg ocupat. Lupte mari sunt de prezent în jurul Lembergului (Lwow)."

Așa scriam cu două zile înainte de pornirea armatei ruse spre Polonia. Prevedeam aceasta, dar nu o putem exprima mai deschis pentru a nu produce alte îngrijorări.

E de înțeles însă, că Rusia nu putea privi cu mâinile încrucișate, cum armatele germane ocupă întinse teritorii rusești.

Astfel se explică faptul, că Duminecă înainte de amează, toată lumea a aflat, prin radio, știrea dela Moscova, care spunea: la ora 5 dimineața, trupele rusești au pornit să ocupe Polonia fostă mai înainte teritoriu rusesc.

Armata polonă, frământată peste măsură de atacurile germane, de sine înțeles că n'a putut opune rezistență Rușilor, cari și-au ocupat fostul lor teritoriu aproape fără nici o împotrivire. Ba se prea poate, că mulți Poloni au preferat să-i ocupe Rușii, decât să cadă sub lovitura germană.

*

Inainte de ce armata rusă a pornit spre Polonia, guvernul sovietic a dat un comunicat către toți miniștrii străini la Moscova, cărora le-a adus la cunoștință pasul ce-l face.

Guvernul sovietic a făcut totodată cunoscut, că Rusia vrea să păstreze și mai departe neutralitatea față de toate țările, între cari și față de Franța, Anglia și Germania.

Aceeași declarație de neutralitate a făcut-o guevrnul sovietic și față de România, ceeace a produs o bună impresie la noi

De Duminecă până Miercuri, armata rusă a ocupat teritoriul polon ce mai era liber. Rușii s'au întâlnit cu Germanii. Acum discută, care până unde și ce să țină ocupat. Cum se vor înțelege, vom vedea în curând.

La Varșovia și alte două orașe din apropiere, Polonii se luptă încă cu Germanii, deși sunt încercuiți, dar ei nu vreau să se predea.

Varșovia e oraș polon, mai înainte făcuse parte din Polonia rusească. Că acum vreau să-l ocupe Germanii, este semnificativ.

Iată între ce împrejurări a fost supusă Polonia în timp de vreo 20 zile. Ce va mai urma în viitor, trebue să urmărim deaproape. In paginile următoare ale foii dăm ultimele știri de pe frontul polon și cel franco-german.

România și Polonia

Președinția Consiliului de Miniștri a comunicat în zilele acestea următoarele:

Condițiunile speciale în care s'au desfășurat evenimentele din Polonia în ziua de 17 Septembrie, precum și faptul că Guvernul polon a cerut Guvernului român să acorde ospitalitate Șefului Statului și Miniștrilor săi, care se refugiază pe teritoriul nostru, — au indicat României păstrarea mai departe a atitudinei de strictă neutralitate față de actualii beligeranți.

Guvernul român va continua să vegheze cu tot patriotismul la siguranța și apărarea fruntariilor țării.

Un discurs al cancelarului Hitler rostit la Danzig

Marţi 19 Sept. 1939, Führerul-Cancelar Hitler a ţinut la Danzig o vorbire mulţimii adunată în piaţa oraşului, unde a spus între altele, următoarele :

Pământul de unde vă vorbesc astăzi pentru prima dată a fost luat în stăpânire de coloniști germani cu jumătate veac înainte de vremea în care cei dintâi albi se stabileau pe teritoriul care formează astăzi statul New-York din America. Cu o jumătate de veac deci mai mult, pământul acesta a fost german. El este german şi, toţi trebue să fim convinşi, că va rămâne german.

In pacea dela Versailles s'a făcut Germaniei cea mai mare nedreptate.

Nu vreau să vorbesc deloc de nedreptate în lume. Cel mai rău lucru în viaţa popoarelor nu este poate nedreptatea, ci nonsensul, farsa şi prostia prin care s'a dat lumii o pace fără să se ţină seamă de istoria, de datele economice, de realităţile naţionale şi politice, trecându-se la ordinea zilei. Lipsiţi de orice cunoştinţă asupra desvoltării istorice a acestor spaţii, lipsiţi de orice comprehensiune economică, aceşti oameni au ciopârţit Europa, au sfâşiat state, au asuprit popoare şi au distrus civilizaţii.

Statul polonez, a fost şi el un produs al acestui non-sens. Poate că lumea nu ştie ce a trebuit Germania să-şi sacrifice pentru acest stat polonez. Toate aceste regiuni care au fost atunci încorporate Poloniei îşi datoresc desvoltarea numai energiei şi spiritului creator german.

Am încercat să obţin frontiere definitive pentru Reich în occident iar mai târziu în sud şi să smulg toate aceste regiuni nesiguranţei, garantând pacea pentru viitor.

Am făcut aceleaşi sforţări şi faţă de Polonia. Atunci era în Polonia un om energic şi cu simţul realităţilor. Isbutisem să mă înţeleg cu mareşalul Pilsudski. Atâta timp cât a trăit mareşalul Pilsudski, a părut că această încercare putea aduce o destindere a situaţiei. Indată după moartea sa, o luptă înteţită a început împotriva Germaniei.

Polonii au fost făcuţi să creadă, că ar fi un lucru foarte uşor să se respingă armatele noastre dacă se va porni la războiu. Pe aceasta şi-a bazat planul ei de campanie, potrivit sfaturilor date de statele majore occidentale.

De când s'au început luptele, au trecut 18 zile şi niciodată n'a fost mai adevărate ca acum vorba care spune : Dumnezeu i-a bătut cu vârf şi îndesat. Trupele noastre ţin linia Brest—Lemberg şi mai departe spre nord. (In clipa aceasta coloane ce nu se mai isprăvesc de prizonieri poloni fac marşuri în spaţiul dela Kutno. Azi dimineaţă erau 70.000. Ceeace mai rămâne din armata polonă la vest de această linie va trebui să capituleze până în câteva zile, va trebui să arunce armele sau va fi nimicită.

Armata germană a dat acum oamenilor de stat învăţămintele necesare.

In această privinţă, mareşalul Rydz Smigly s'a înşelat. In loc să ajungă la Berlin a ajuns la Cernăuţi şi împreună cu el tot guvernul său şi toţi cei cari au sedus poporul polon şi l-au atras în prăpastie.

Soldatul polon a luptat foarte adesea cu bravură. Conducerea sa inferioară a făcut eforturi dezolate ; conducerea sa mijlocie a fost prea puţin inteligentă, iar conducerea sa superioară a fost în afară de orice critică. Organizarea sa a fost polonă.

Am avut grije în Polonia să creiem o situaţie care va permite poate să se discute cu bun simţ şi calm cu reprezentanţii acestui popor.

Intre timp, Rusia a trebuit să intervină pentru a proteja interesele grupelor etnice bielo-ruse şi ukrainiene în Polonia. Acum Franţa şi Anglia văd în înţelegerea germano-rusă o crimă înspăimântătoare.

Vă datorez aici câteva explicaţiuni. Rusia rămâne ceeace este şi Germania rămâne şi ea ceeace este. Dar guvernele german şi rus ştiu un lucru şi anume că nici Reichul, nici U. R. S. S. nu vor sacrifica un singur om pentru interesele democraţiilor occidentale. Experienţele anilor de război au fost suficiente pentru amândouă statele şi cele două popoare ştiu bine că unul după altul. am avea onoarea de a ne bate pentru idealurile democraţiilor occidentale.

Veţi fi acum calmi, când veţi lua cunoştinţă că nu este adevărat că Germania vrea să cucerească Ukraina. Noi avem interese foarte limitate. Totuşi suntem hotărîţi să apărăm aceste interese contrar oricărei primejdii ori de unde ar veni ea.

Germania a acceptat la vestul şi sudul imperiului său frontiere definitive, consimţind la mari renunţări. Prin aceste renunţări Germania a vrut să aducă o pace definitivă. Am crezut că am reuşit şi am fi crezut acest lucru dacă provocatorii de război n'ar ţine să turbure pacea europeană.

N'am nici un scop de război contra Angliei şi contra Franţei şi naţiunea germană n'are nici ea asemenea scopuri.

Se spune că războiul va dura 3 ani. In cazul acesta nu pot decât să-mi exprim mila pentru infanteristul francez, care singur nu ştie pentru ce se bate. El ştie atât că va trebui să se bată 3 ani.

Dacă războiul durează 3 ani, aceasta va atârna puţin şi de noi.

Dacă englezii se cred invulnerabili (de nebătut) pe mare, este foarte posibil să vină foarte repede un moment în care să le putem arăta o armă în care şi noi suntem invulnerabili. Sper numai că atunci nu se va mai face apel la consideraţii umanitare.

Un lucru este sigur : Germania, Germania aceasta, nu va capitula. Ştim prea bine care ar fi în cazul acesta soarta Reichului.

Adresându-se populaţiei din Danzig, Führerul a încheiat declarând :

Scumpii mei danzighezi, vă văd din nou în această comunitate, ferm hotărît să nu vă mai las niciodată. Şi aceasta decizie este în acelaş timp o poruncă pentru mişcarea noastră şi pentru poporul nostru german : Danzigul a fost german, Danzigul este şi rămâne german şi de acum înainte Danzigul va rămâne german atât timp cât va exista un popor german şi un Reich german, pentru care suntem hotărîţi să luptăm până la moarte.

Sieg heil ! Trăiască poporul german, comunitatea germană şi marele Reich german

Ultima hotărâre a guvernului francez

Paris, 20 Sept. (Rador). — Un consiliu de miniştri s'a ţinut Miercuri dimineaţă 19 Sept. la Elysée, sub preşedinţia d-lui Albert Lebrun.

D. Daladier, preşedintele consiliului, a făcut o expunere amănunţită şi documentată, asupra situaţiei militare şi diplomatice.

Primind în unanimitate concluziile acestei expuneri, consiliul de miniştri a adus *omagiu eroismului Poloniei,* arătând că ea va găsi în victoria comună o dreaptă reparaţie a drepturilor ei.

Consiliul a aprobat apoi măsurile militare, economice şi financiare menite să asigure continuarea războiului până la victoria definitivă şi a reafirmat solidaritatea tot mai strânsă care uneşte Franţa şi Marea Britania în urmărirea acestui ţel.

Când începe ofensiva germană în vest?

Londra, 20 Sept. (Eventpress). — După ştirile primite din isvor demn de încredere, de către comandamentul aliat, germanii pregătesc o mare ofensivă pentru luna Octombrie.

La început, această ofensivă a fost plănuită prin teritoriul elveţian. Planul acesta a fost însă abandonat, deoarece s'a stabilit că în primul rând ofensiva aceasta ar fi foarte grea în regiunile muntoase şi condiţiile atmosferice ale lunii Octombrie.

In al doilea rând reuşita acestei ofensive ar putea fi asigurată numai cu sprijinul trupelor italiene. dar acest din urmă ajutor de prezent nu vine în combinaţie. Deci, nu rămâne decât ofensiva prin Belgia, ale cărei linii fortificate de frontieră sunt mai slabe decât fortificaţiile frontierei franceze.

Refugiaţii poloni pot pleca din ţară

Subsecretariatul de Stat al Poliţiei, Jandarmeriei şi Siguranţei generale a Statului, anunţă pentru ştiinţa generală că guvernul a încuviinţat plecarea din ţară a refugiaţilor din Polonia, cu excepţia membrilor guvernului Polon şi militarilor (ofiţeri şi trupă) cu mijloacele lor proprii, pe cale ferată, şi cu automobile având documente valabile de călătorie, (paşaport, vize consulare, etc.).

In acest scop s'au înfiinţat începând din ziua de 20 Septembrie 1939, birouri de liberarea biletelor de tranzit pentru persoane şi automobile la : Cernăuţi, Paşcani, Roman, Bacău, Focşani, Fălticeni, Iaşi şi Vaslui, în localurile Prefecturilor de judeţe.

Fostul preşedinte Beneş către poporul ceh

Londra, 20 Sept. (Rador). — D. Eduard Beneş, fost preşedinte al Republicei cehoslovace, a adresat Marţi seară, 19 Sept. c., prin microfonul postului de radiodifuziune din Londra, un mesagiu către poporul ceh.

In mesagiul său, d. Beneş cere compatrioţilor săi să se unească pentru a lupta împotriva regimului naţional-socialist, făcându-i o opoziţie dârză.

Fostul preşedinte al Cehoslovaciei îşi exprimă speranţa că ţara sa va reînvia în vechile sale frontiere.

„Foaia Poporului“

se trimite gratuit, un număr de probă, la toţi cari ne cer pe o simplă cartă poştală. Recomandaţi această gazetă cunoscuţilor.

Desbateri în parlamentul englez

Declaraţiile d. N. Chamberlain, prim ministru englez

Camera Comunelor a ţinut şedinţă Miercuri 20 Sept. 1939, când deputatul liberal *Mander* a făcut o întrebare asupra ţelurilor războiului, la care d. Chamberlain a răspuns, că *guvernul britanic urmăreşte crearea unui sistem* (organizaţii) *internaţional a cărui bază să fie înconjurarea războaielor şi reglementarea dreaptă a conflictelor prin mijloace paşnice.*

Oratorul a arătat apoi, că germanii au exercitat o presiune foarte puternică asupra armatelor poloneze, care au continuat să reziste şi mai luptă şi acum în câteva locuri, ca la Varşovia, care refuză să se predea.

La 17 Septembrie s'a produs un eveniment, care a avut urmări hotărîtoare asupra războiului de pe frontul de răsărit. In dimineaţa acelei zile, trupele ruseşti au trecut frontiera poloneză. Acţiunea guvernului sovietic nu a fost neaşteptată. Din declaraţiile conducătorilor, din ziarele sovietice şi informaţiile radio-difuzate privitoare la ruşii albi şi ucrainienii din Polonia rezulta putinţa unei asemenea hotăriri. Guvernul sovietic a remis ambasadorului britanic din Moscova o notă în care se declară că guvernul sovietic va continua să observe o politică de neutralitate în relaţiile sale cu Marea Britanie. Note asemănătoare au fost remise tuturor reprezentanţilor din Moscova ai puterilor străine.

Este încă prea de vreme, a adăugat primul ministru, pentru a rosti o judecată definitivă asupra motivelor sau a consecinţelor actuale.

Dacă Marea Britanie şi Franţa nu au fost în măsură să împiedice înfrângerea armatelor poloneze, ele au dat Poloniei asigurarea că nu şi-au uitat obligaţiile şi că nu vor slăbi în hotărîrea lor de a duce lupta mai departe.

Referindu-se apoi la cuvântarea d-lui Hitler d. Chamberlain a declarat că în Anglia nu se obişnuesc cuvântările tari şi ameninţările. Poate că tocmai pentru acest motiv, le este atât de greu conducătorilor germani să ne înţeleagă. In comentariile pe care trebue să le fac la cuvântarea d-lui Hitler nu mă voiu îndepărta de obiceiul nostru de a vorbi cu sobrietate şi calm.

Cuvântarea d-lui Hitler dela Danzig nu schimbă situaţia. Expunerea cancelarului Hitler cu privire la evenimente nu poate fi considerată ca răspunzând adevărului. Ea cuprinde unele asigurări de natura acelora pe care d. Hitler le-a condamnat în ultimii ani.

D. Hitler a vorbit mult în discursul său de metodele umane cu care duce războiul. Socot că metodele nu devin umane prin faptul că sunt numite astfel şi că bombardarea de către germani a unor oraşe deschise şi urmărirea refugiaţilor cu focuri de mitralieră au revoltat lumea întreagă.

Am căutat zadarnic în această cuvântare un singur cuvânt în care d. Hitler să fi pomenit de acei cari şi-au pierdut viaţa, despre văduvele şi copiii, cari au fost lipsiţi pentru totdeauna de un şef de familie din cauza dorinţei de putere a conducătorilor, care trebuia satisfăcută.

Ţelurile noastre generale în această luptă sunt bine cunoscute. Vrem să ferim Europa de teama neîncetată a unei agresiuni germane şi să punem popoarele Europei în situaţia de a-şi păstra independenţa şi libertăţile. Nici o ameninţare nu ne va îndepărta nici pe noi, nici pe aliaţii noştri de acest ţel.

După cum o dovedesc documentele publicate, guvernul britanic a repetat în numeroase rânduri că este gata să ajungă la o reglementare paşnică pe calea negocierilor.

Pe frontul de vest, francezii continuă să facă progrese metodice şi încoronate de succes. Au fost ocupate poziţii strategice şi technice de mare valoare, iar terenul câştigat a fost menţinut cu toată rezistenţa din ce în ce mai dârză a germanilor.

Realizările campaniei contra submarinelor întrec în mai bine de două săptămâni de război tot ceeace a făcut flota engleză chiar şi în perioade mai îndelungate, în cursul războiului mondial. Pe câtă vreme în războiul trecut ne găseam în defensivă faţă de campania submarinelor,. acum am trecut la ofensivă contra lor, atacându-le aprig şi necontenit, ori de câte ori le descoperim.

Cred că dau o cifră mai prejos de realitate când spun că şase sau şapte submarine germane şi-au luat pedeapsa deplină pentru atacurile contra vaselor engleze. Am toată încrederea că odată cu intrarea în deplină funcţiune a sistemului convoiurilor şi cu creşterea în număr, forţă şi eficacitate a vaselor de vânătoare, această primejdie, a submarinelor va dispare cu iuţeala corespunzătoare.

Trebue să ne aşteptăm a primi din când în când lovituri şi uneori chiar grele de tot, cum este cazul scufundării vasului „Courageous" dar acesta este tributul inevitabil al unei flote care exercită controlul activ al mărilor în timp de război. Totuşi, este destul de lămurit că flota şi marina comercială vor fi în stare să menţină prin propriile lor eforturi neîncetate proviziile esenţiale de alimente şi materii prime pentru populaţie şi pentru industriile noastre.

Vorbind despre metodele de înrolare a voluntarilor, d. Chamberlain a spus : „Trebue să înaintăm ordonat, dar din ce în ce mai iute. Eforturile acestei ţări trebuesc să fie dintre cele mai mari şi în nici un caz inferioare celui mai încordat efort din războiul trecut. Eforturile noastre cresc cu repeziciune în toate direcţiile, dar vrea ca cuvântul meu final de azi să fie un cuvânt de prevenire.

Noi, ca guvern, nu ne vom lăsa împinşi pe căi care nu sunt aprobate de consilierii noştrii militari, cu cari lucrăm în cel mai strâns contact cu putinţă şi în deplină încredere mutuală. Nu există jertfă dela care să ne dăm înapoi, nu există acţiune pe care să nu o întreprindem, cu condiţia ca consilierii noştrii cu răspundere, aliaţii şi noi înşine să fim convinşi că aceste jertfe şi aceste acţiuni vor aduce o contribuţie folositoare la victorie.

Dar noi nu facem un lucru şi anume nu ne grăbim să încercăm lucruri care ne oferă puţine speranţe de succes şi care sunt calculate să ne micşoreze resursele, amânând victoria finală. Lecţia pe care ne-o învaţă istoria militară este că acest drum duce la dezastru. Nu pe ghicite se fac lucrurile în această fază a războiului, privitor la când şi unde să ne adune forţa decisivă sau când a sosit momentul decisiv. Aceasta trebue să atârne de evenimente pe care nimeni nu le poate prevedea.

Scara întinsă a pregătirilor noastre şi faptul anunţat mai dinainte că acestea sunt bazate pe presupunerea că durata războiului va fi de cel puţin 3 ani, dau asigurarea că ţăria noastră creşte progresiv, pentru a face faţă oricărei eventualităţi.

Daţi-mi voie să închei citând cuvintele faimosului general polon care luându-şi rămas bun dela o recentă misiune militară a aliaţilor, a spus : Ne vom lupta. O mare parte a ţării noastre va fi copleşită şi vom suferi teribil. Dar dacă veniţi şi dv. ştim că ne vom ridica din nou". (Aplauze lungi şi puternice).

După d. Chamberlain a luat cuvântul d. Anderson, apoi a vorbit d. Churchill.

Urmează la tribună d. Greenwood, fruntaş al partidului laburist, care recunoaşte că sinceritatea declaraţiilor d-lui Chamberlain este bine primită din toate părţile. După aceia critică intervenţia Rusiei Sovietice în Polonia. D. Greenwood spune apoi în continuare :

Este o chestiune de adânc regret, că odată ce am ajuns la o înţelegere cu Polonia nu i s'a procurat cu mai multă generozitate ajutorul de care avea atât de multă nevoe.

Se prea poate, că ajutorul pe care l-am fi putut da Poloniei să nu fi fost de ajuns, pentru ca să reziste cu succes atacurilor teribile ale germanilor şi ale ruşilor. Orice ar fi însă, apasă pe conştiinţa mea, ca şi pe a altor membri ai acestei Camere, că n'am făcut mai mult pentru Polonia în acest groaznic impas. (Aplauze).

(Lecţia care trebue scoasă de aici este importantă. Ajutorul pe care îl vom da în viitor prietenilor noştri trebue să fie repede, sigur şi generos, (aplauze). Căci numai dacă ajutorul este dat fără întârziere, fără tocmeală, aceşti prieteni pot deveni aliaţi activi. Astfel sunt siliţi, fără voia lor, să devină prieteni pasivi.

D. Greenwood încheie cerând guvernului să mobilizeze toate fortele imperiului, pentru a se duce războiul la bun sfârşit.

Articole puse sub legea speculei

In dorinţa de a pune în aplicare urgent Decretul pentru înfrânarea speculei, d. ministru Bujoiu a dat o deciziune prin care fixează ca articole de generală necesitate următoarele :

Carnea proaspătă, carnea conservată, preparatele din carne, grăsimile animale, păsările domestice vii sau tăiate, oule, derivatele din lapte şi brânzeturile, peştele proaspăt, peştele conservat, preparatele din peşte, zarzavaturile, legumele şi fructele indigene sau importate, proaspete sau conservate, făina de grâu, de secară sau porumb, pâinea, pastele făinoase, uleiurile vegetale comestibile, indigene sau importate sarea, orezul, măslinele, cafeaua şi surogatele, ceaiul, zahărul, ciocolata de menaj, apele minerale şi gazoase, oţetul, ghiaţa, combustibilul solid, lemnul, mangalul, brichetele pentru consumul casnic, petroleul, spirtul denaturat, săpunul, lumânările, varul, sticlele de lampă soda de rufe, scrobeală albă şi albastră, unsorile, firele de bumbac ţărănesc, căciulile şi cojoacele din piei de oaie, ceaunele şi plăcile de plită şi accesorii.

Noua lege pentru mobilizarea agricolă

Planul de organizare al agriculturii pentru vremuri excepţionale

Art. 1. Pentru a se asigura aprovizionarea armatelor de operaţiuni şi a populaţiei civile, precum şi pentru a se realiza stocurile de produse agricole necesare, Ministerele: Agriculturii şi Domeniilor şi Apărării Naţionale, sunt autorizate să găsească mijloacele cele mai potrivite pentru organizarea agriculturii în vremuri excepţionale.

Art. 2. Pentru realizarea celor arătate la art. 1, Ministerul Agriculturii şi Domeniilor, are îndatorirea să întocmească cu avizul comisiunei prevăzut la art. 6 al prezentei legi, la 1 Aprilie al fiecărui an, planul general pentru organizarea agriculturii în vremuri excepţionale, care va cuprinde:

a) Stabilirea planului de cultură;

b) Aprovizionarea cu seminţele şi reproducătorii necesari;

c) Scutirile de rechiziţie a animalelor de muncă, vehiculelor, tractoarelor, maşinilor şi uneltelor agricole, seminţelor şi animalelor de prăsilă;

d) Mobilizarea pentru lucru a personalului necesar instituţiunilor de Stat şi exploatărilor agricole particulare;

e) Rechiziţionarea braţelor de muncă pentru exploatările agricole şi a pensionarilor pentru instituţiunile publice.

Art. 3. Pentru înfăptuirea planului agricol general, Ministerul Agriculturii şi Domeniilor poate fixa culturile şi lucrările, ce se vor executa de orice gospodărie agricolă.

Art. 4. Ministerul Agriculturii şi Domeniilor, din proprie iniţiativă sau după părerea Marelui Stat Major, poate declara indisponibile în mâinile deţinătorilor, toate produsele agricole, precum şi maşinile, uneltele şi materiale necesare exploatărilor agricole.

Art. 5. Prin Jurnal al Consiliului de Miniştri, Ministrul Agriculturii şi Domeniilor va fi autorizat a lua măsuri pentru aprovizionarea agricultorilor, pe credit sau cu plată, cu seminţe, animale, maşini şi tot ceeace este necesar asigurării producţiei. Se pot acorda subvenţiuni sau prime de încurajare, în acelaş scop.

Art. 6. Se înfiinţează pe lângă Ministerul Agriculturii şi Domeniilor, Comisia consultativă care pregăteşte planul general de mobilizare agricolă.

Comisiunea este compusă din:

a) Secretarul general al Ministerului Agriculturii şi Domeniilor, ca preşedinte;

b) Delegatul Marelui Stat Major;

c) Directorul mobilizării şi directorii direcţiunilor technice (prod. reg. agricolă, viticolă, creşterea animalelor, geniu rural şi silvică) din Ministerul Agriculturii şi Domeniilor.

d) 2 agricultori desemnaţi de Consiliul Permanent al Agriculturii.

ORGANELE DE APLICARE

Art. 7. Organele de aplicare ale legii de faţă sunt:

a) Comisiunea de mobilizare agricolă de pe lângă ţinut;

b) Comisiunea jndeţeană pentru mobilizarea agricolă;

c) Camerele de agricultură;

d) Comitetele agricole comunale.

Art. 8. Comisiunea de mobilizare agricolă de pe lângă ţinut, este organul descentralizator al Ministerului Agriculturii şi Domeniilor în ce priveşte îndrumarea lucrărilor de mobilizare agricolă, conform prezentei legi.

Comisiunea este compusă din:

a) Secretarul general al ţinutului sau în lipsă, şeful Inspectoratului agricol, ca preşedinte;

b) Şefii Inspectoratelor technice (agricol, veterinar, silvic şi de geniu rural);

c) Delegatul Institutului Naţional al cooperaţiei.

d) Delegatul comandamentului teritorial din ţinutul respectiv;

Art. 9. Comisiunea judeţeană pentru mobilizarea agricolă este compusă din:

a) Prefectul judeţului, ca preşedinte;

b) Preşedintele Camerei agricole;

c) Directorul Camerei agricole;

d) Un delegat al Marelui Stat Major;

e) Comandamentul legiunii de jandarmi;

f) Delegatul Institutului Naţional al Cooperaţiei;

Secretarul comisiei va fi un funcţionar al Camerei agricole. Sediul ei este la Camera agricolă.

Art. 10. Atribuţiunile comisiei judeţene sunt:

a) Să întocmească din timp de pace, planul agricol de mobilizare, după informaţiunile Ministerului Agriculturii şi Domeniilor, date de acord cu Marele Stat Major, ţinând seama de urgenţa nevoilor şi de caracterizarea regiunii, din punct de vedere agricol şi economic;

b) Să dea comitetelor comunale directive pentru întocmirea planurilor locale de cultură;

c) Să centralizeze datele privitoare la rechiziţii.

Art. 11. Comisiunea judeţeană de mobilizare agricolă, poate modifica parţial sau total planul de cultură al uneia sau a tuturor după indicaţiunile Ministerului Agriculturii şi Domeniilor, impuse de starea excepţională şi de nevoile apărării naţionale.

Art. 12. Comitetul agricol comunal se compune din:

a) Primarul comunei, ca preşedinte;

b) Notarul comunal;

c) Agentul agricol, desemnat de către Camera agricolă, dintre agricultorii fruntaşi ai comunelor.

d) Şeful postului de jandarmi;

Notarul este de drept secretarul comitetului.

Comitetul agricol comunal poate fi convocat la nevoie şi de şeful ocolului agricol.

In cazul când participă la lucrări, şeful ocolului agricol prezidează comitetul comunal.

Fac parte de drept din comitet, acolo unde sunt:

Directorul şcoalei de agricultură;

Şeful staţiunei experimentale de Stat;

Un delegat al cooperaţiei.

Art. 13. Potrivit împrejurărilor economice locale şi indicaţiunilor comisiunei judeţene de mobilizare agricolă, comitetul comunal întocmeşte anual:

a) S tuaţia terenurilor arabile, pe proprietari;

Idem aceia a păşunelor, fâneţelor, livezilor, viilor, grădinilor de zarzavat, etc.

b) Statistica braţelor de muncă, ce rămân în comună (nemobilizabili, invalizi, femeile şi copii ce pot munci, numai dela vârsta de 12 ani în sus);

c) Situaţia animalelor scutite de rechiziţie, pe capi de familie, cu specificarea celor bune de muncă a vacilor sterpe, a vacilor şi a oilor de lapte;

d) Situaţia vechiculelor, uneltelor şi maşinilor agricole scutite de rechiziţie:

e) Statistica populaţiei de hrănit în comună, în caz de mobilizare;

f) Necesităţile de sămânţă şi de hrană a comunei;

g) Surplusul de produse agricole.

Art. 14. Pe baza acestor date, agentul agricol întocmeşte planul de exploatare a proprietăţilor şi planul de muncă. pentru vremuri excepţionale, care se supune comitetului agricol spre ratificare, potrivit dispoziţiunilor prevăzute în art. 12.

Art. 15. Pentru proprietăţile mai mari de 25 hectare, planurile de cultură se întocmesc de fiecare agricultor în parte şi se înaintează prin comitetul agricol comunal spre aprobare şefului agricol respectiv, care este în drept a introduce modificările necesare ţinând seama de instrucţiunile comisiunei judeţene pentru mobilizarea agricolă şi de directivele organele Ministerului Agriculturei ş. Domeniilor.

Art. 16. Comitetul agricol este responsabil de aplicarea planului de exploatare.

Art. 17 Comunele vor fi împărţite pe vecinătăţi, formate din 24—30 gospodării, conduse de către un fruntaş nemobilizabil, numit dintre cei mai destoinici agricultori de către Camera agricolă, după propunerile comitetului agricol comunal.

Art. 18 Agentul agricol, precum şi fruntaşii vecinătăţilor, sunt puşi sub controlul şi ordinele şefilor ocoalelor agricole

ORGANIZAREA MUNCILOR AGRICOLE

Art. 19. Comitetul agricol comunal, întocmind în dublu exemplar ancheta agricolă, prevăzută la Art. 13, va înainta câte un exemplar şefului Ocolului Agricol, care o va păstra în dosare speciale, pe comune.

Agentul de execuţie a lucrărilor de anchetă agricolă comunală, este agentul agricol. Păstrarea lucrărilor se va face de către notarul comunei.

Art. 20. Ancheta agricolă va fi făcută pe formulare tip, procurate de Camerile Agricole, după modelele întocmite de Ministerul Agriculturi şi Domeniilor.

Art. 21. Comitetele agricole comunale, îngrijesc ca, cu braţele animalele şi maşinile agricole din comună, să se lucreze tot pământul cultivabil, respectând, pe cât posibil ordinea de preferinţă de mai jos:

a) Terenul agricultorilor, cari au inventarul propriu;

b) Terenul concentraţilor sau mobilizaţilor, orfanilor şi văduvelor de războiu;

c) Terenul proprietarilor mici, lipsit de inventar agricol;

d) Terenul proprietarilor mijlocii şi mari;

e) Terenul instituţiunilor Statului;

f) Terenul absenteiştilor.

Art 22. Pământurile agricultorilor, cari ar refuza să le cultive, conform planului de cultură aprobat de organele prevăzute de legea de faţă, vor fi lucrate de către comitetele agricole, pe contul şi în profitul Statului, după normele ce se vor da de către Ministerul Agriculturii şi Domeniilor.

Pământurile agricultorilor absenţi şi fără mandatari, precum şi cele părăsite, pot fi cultivate de către Comitetele agricole, în calitate de curatoare, în contul proprietarilor, după normeie date de Ministerul Agriculturii şi Domeniilor

Art. 23. In caz că într'o comună braţele de muncă, animalele, seminţele sau uneltele n'ar fi suficiente pentru realizarea complectă a planului de lucru stabilit, se va interveni la Comisiunea judeţeană pentru mobilizarea agricolă, care va forma echipe de muncitori agricoli din alte comune.

Aceste echipe de lucrători, vor fi în principiu afectate proprietarilor mari şi mijlocii, stabilindu-se şi condiţiunile de muncă (salariul, hrană adăpostul etc.), care privesc pe proprietar

Art. 24. Prefectul judeţului, în calitate de Preşedinte al Comisiunei judeţene pentru mobilizarea agricolă, va impune pe cale de ordonanţă măsurile recomandate de Camera Agricolă, pentru asigurarea producţiei din punct de vederere calitativ şi cantitativ.

Art. 25. La 1 Septembrie şi 15 Noembrie, Comitetul agricol comunal va înainta Comisiunei judeţene pentru mobilizarea agricolă, o situaţie în care se va arăta:

a) Cantitatea de cereale şi furaje aflate în comună;

b) Cantitatea de cereale şi furaje necesare hranei populaţiei şi animalelor locuitorilor;

c) Cantitatea de cereale necesare pentru sămânţă;

d) Disponibilul care poate fi scos din comună sub formă de vânzare;

Comisiunea agricolă judeţeană, va centraliza aceste situaţii ale tuturor comunelor din judeţ, într'o situaţiune generală, pe care o va trimite Comandantului Teritorial al Corpului de Armată (Biroul Rechiziţiilor)

MOBILIZAREA PENTRU LUCRU

Art. 26. Pentru a asigura producţia exploatărilor agricole în vremuri excepţionale, se mobilizează pentru lucru la proprietăţile unde prestează serviciul în timp de pace, oameni, ofiţeri superiori şi trupă, aflaţi în cadrele armatei, după normele prevăzute în anexa Nr. 1.

Toţi agricultorii cari intră în prevederile anexei Nr. 1, sunt obligaţi a cere autorităţilor mobilizarea lor pentru lucru în serviciul agriculturii, această mobilizare fiind considerată ca un serviciu legalmente datorat.

Art. 27 Lucrările prevăzute la art. 26, se fac anual de către Camerile agricole, aşa fel ca ele să fie terminate şi depuse la cercurile de recrutare respective, la epocile fixate de Marele Stat Major.

Cercul de Recrutare primind dela Camera agricolă lucrările făcute făcute în 3 exemplare, şi controlând după propunerile făcute sunt în conformitate cu legea de faţă, vor emite ordinele de mobilizare pentru lucru şi va comunica Camerei Agricole tabelul aprobat, făcându se aceasta cunoscut şi corpurilor de trupă respective

Art. 28. Pe lângâ mobilizaţii pentru lucru, vor fi utilizaţi la nevoe, după propunerile Camerelor agricole şi Comitetelor agricole comunale, şi funcţionarii pensionari, precum şi agricultorii nemobilizabili, cărora li se vor emite ordine de rechiziţie, pentru a fi încadraţi în organizarea agriculturii.

Art. 29. Persoanele mobilizate pentru lucru, vor fi folosite la toate lucrările indicate de art. 21 şi vor fi supuse pe tot timpul cât durează starea excepţională, aceluiaşi regim, în ceeace priveşte disciplina şi penalităţile, ca şi oamenii mobilizaţi în armata de operaţiuni.

Art. 30. Direcţiunea M. O. N. T. şi A. P. pentru Centrala Ministerului Agriculturii şi Domeniilor, precum şi Camerele Agricole pentru serviciile exterioare, sunt datoare a ţine în tot timpul evidenţa celor mobilizaţi pentru lucru.

De îndată ce un funcţionar sau agricultor posesor al unui ordin de mobilizare nu mai îndeplineşte funcţiunea sau a eşit din prevederile pe baza cărora a obţinut ordinul de mobilizare pentru lucru, în cel mult două zile, va preda acest ordin autorităţii dela care l'a primit.

Autorităţile vor comunica Cercurilor de Recrutare şi Corpurilor de trupă, cărora au aparţinut oamenii, încetarea valabilităţii ordinului de mobilizare pentru lucru, în scopul de a li se remite ordinele de chemare.

Contravenienţii vor fi sancţionaţi în conformitate cu dispoziţiunile art. 11 din legea pentru organizarea Naţiunii şi Teritoriului în timp de război.

Art. 31. Organele autorizate de Ministerul Agriculturii şi Domeniilor, au datoria să conducă, să supravegheze şi controleze felul cum personalul exploatărilor agricole mobilizat pentru lucru îşi îndeplineşte datoria.

Aceste organe pot cere Comandamentelor militare, sancţionarea celor ce nu se supun planului de cultură impus şi celor ce neglijează cu rea voinţă anumite munci agricole, compromiţând recolta Tot astfel, ele pot cere ridicarea dreptului de a fi mobilizat pe loc pentru lucru agricol.

Art. 32. Pentru organizarea şi supravegherea exploatărilor agricole a producţiunii, a aprovizionării şi a muncilor agricole în timpul războiului, potrivit art. 2 din prezenta lege, se mobilizează pentru lucru funcţionarii publici de specialitate şi administrativi, aflaţi în cadrele armatei, conform normelor prevăzute în anexa Nr. 2.

Pentru personalul dela serviciile exterioare, lucrările se întocmesc de către Camerile Agricole. Pentru personalul dela Ministerul Agriculturii Domeniilor (Serviciile Centrale) lucrările se întocmesc de M. O. N. T. şi A. P.

Tabelele cu propuneri pentru serviciile exterioare, se depun Cercurilor de recrutare, pentru gradele inferioare şi la Comandamentele Teritoriale pentru ofiţeri.

Tabelele cu propuneri din Centrala Ministerului, se vor aproba pentru grade inferioare de către Comandamentul Teritorial, iar pentru ofiţeri de către Marele Stat Major.

SCUTIRI DE RECHIZIŢII PENTRU NEVOILE AGRICULTURII

Art. 33. Pentru organizarea muncilor agricole în vreme de răsboiu, se scutesc de rechiziţie: animalele, vehiculele, harnaşamentele şi autotractoarele, conform anexei Nr. 3.

Art. 34. Normele după care se vor efectua rechiziţiile dela agricultori, sunt prevăzute de legea generală de rechiziţii. Aceste rechiziţii se vor face ţinânduse seama de avizul organelor technice agricole, iar din comisiunile de rechiziţii, va face parte şi un delegat al Camerei Agricole.

SANCŢIUNI

Art. 35. Orice abatere dela dispoziţiunile prezentei legi, se instruesc şi se pedepsesc conform art. 11 din Legea pentru organizarea Naţiunii şi Teritoriului pentru timp de războiu.

Art. 36. Militarii cari, prin natura funcţiunii lor, sunt datori de a da concurs la buna aplicare a Legii de faţă şi care ar împiedica executarea ei, sunt pasibili de pedepsele prevăzute în legiuirile penale pentru neexecutarea de serviciu legalmente datorit.

Art. 37. Marele Stat Major poate modifica anual normele de mobilizare de lucru a personalului agricol din serviciile Statului, a personalului necesar în exploatările agricole şi scutirile de rechiziţii prevăzute de legea aceasta, după ce va lua în mod obligatoriu avizul conform al Ministerului Agriculturii şi Domeniilor.

Modificările aduse acestor norme, devin operante cu începerea anului agricol următor.

Art. 38. Prezenta Lege se poate aplica şi în timp de pace în anumite împrejurări, în urma încuviinţării Consiliului de Miniştri.

Art. 39. Toate dispoziţiunile din Legi şi Regulamente contrare legii de faţă, sunt şi rămân abrogate.

Art. 40 Un regulament întocmit de Ministerul Agriculturii şi Domeniilor, va complecta şi deslusi dispoziţiuniie prezentei legi.

Cum se organizează mobilizarea agricolă

Pentru a începe punerea în aplicare a legii cu mobilizarea agricolă, Prefecturile de judeţ au primit următoarea circulară din partea Ministerului Agriculturii şi Domeniilor:

„Ministerul Agriculturi şi Domeniilor de comun acord cu Ministerul Apărării Naţionale, in preocuparea de a găsi mijloacele cele mai potrivite pentru organizarea agriculturii în vremuri excepţionale, a întocmit „Decretul lege pentru mobilizarea agricolă" cu Nr. 3420 din 16 Septemvrie 1939, publicat în Monitorul Oficial Nr. 216 din 18 Septembrie 1939 partea I-a.

Situaţia excepţională în care se găseşte astăzi ţara noastră ne obligă să punem în aplicare imediat dispoziţiunile numitului Decret Lege.

Pentru aceasta, vă rugăm să binevoiţi a lua de urgenţă următoarele măsuri:

1. Veţi constitui Comisiunea Judeţeană de mobilizare agricolă (prevăzută de art 9) al cărui preşedinte sunteţi Dvs.

Pentru desemnarea delegaţilor din comisiune: al Marelui Stat Major şi al Institutului Naţional al Cooperaţiei s'a intervenit de acest Departament la locurile în drept.

2. Veţi constitui imediat în fiecare comună Comitetul Agricol Comunal prevăzut de art. 12.

O atenţiune deosebită veţi da la desemnarea agentului agricol comunal care va fi ales dintre cei mai activi şi destoinici agricultori ai comunei, fie chiar dintre proprietarii mari sau mijlocii cari sunt mobilizaţi pentru lucru sau nu mai fac parte din elementele armatei. Acest agent va fi de fapt exponentul din localitate al Comisiunei Judeţene în toate operaţiunile de aplicare a mobilizării agricole.

Vă recomandăm de asemenea să vă ocupaţi în deaproape asupra împărţirii comunelor şi satelor pe vecinătăţi (sectoare).

Ar fi de dorit ca vecinătăţile să corespundă unei grupări a proprietăţilor din câmp.

Fiecare vecinătate va fi condusă de un fruntaş care va domicilia în sectorul respectiv şi va fi ales dintre cei mobilizaţi pentru lucru sau dintre cei ce nu mai fac parte din elementele armatei.

Toate ordinele şi măsurile de mobilizare agricolă se execută în comună prin aceşti fruntaşi cari sunt datori să răspundă la ordinele Comisiunei Judeţene şi ale şefilor de ocoale agricole, ori de câte ori li se va cere şi să cunoască cu precizie şi până în cele mai mici amănunte situaţia agricultorilor din sectorul încredinţat cu privire la:

a) numărul braţelor disponibile din fiecare familie;

b) suprafaţa de teren;

c) inventarul viu;

d) inventarul mort;

e) suprafaţa însămânţată pe culturi;

f) cantitatea recolteler, etc.

Delegatul Cooperaţiei din Comitetul Agricol comunal va fi desemnat în fiecare comună de Federala judeţeană la cererea Dvs.

Comisiunea judeţeană va păstra o evidenţă a persoanelor cari alcătuesc Comitetul Agricol comunal, inclusiv fruntaşii vecinătăţilor.

Membrii Comitetelor agricole comunale şi fruntaşii vor fi confirmaţi oficial de Camera Agricolă fără nici o întârziere.

In ordinul de confirmare li se va atrage atenţiunea că atribuţiunile ce le sunt date ca membrii ai Comitetului sunt obligatorii, fiind consideraţi mobilizaţi pentru lucru în agricultură.

Neexecutarea însărcinărilor date se pedepseşte conform art. 11 al Decretului Lege Nr. 3043|17 August 1939, publicat în Monitorul Oficial Nr. 189|18 August 1939, de al cărui cuprins vor lua cunoştinţă atât membrii Comisiunii Judeţene de mobilizare agricolă cât şi membrii comitetului agricol comunal (inclusiv fruntaşii vecinătăţilor).

Odată constituită Comisiunea judeţeană şi

Comitetele agricole comunale de mobilizare agricolă vor începe activitatea prevăzută de Decretul Lege.

In acest scop veţi examina situaţia generală actuală a agriculturii în judeţul Dvs. şi veţi lua măsurile cele mai utile pentru executarea grabnică şi în bune condiţiuni a următoarelor lucrări:

a) Accelerarea strângerii recoltelor şi transportării şi depozitării produselor agricole.

b) Intensificarea arăturilor şi a semănăturilor de toamnă pentru a se realiza suprafeţele cari au fost însămânţate în toamna trecută cu grâu. Se va face maximum de sforţări pentru sporirea suprafeţei însămânţate cu rapiţă şi cu orz de toamnă.

c) Dacă în judeţul Dvs. există culturi de sfeclă, veţi organiza convoaie de care de transport cu animalele de tracţiune şi vehiculele nerechiziţionate pentru a se asigura transportarea sfeclei la gările de predare, la fabrici sau la silozuri.

Atribuţiunile Comisiunei judeţene şi ale Comitetelor agricole comunale le găsiţi desvoltate în cuprinsul Decretului Lege.

Având în vedere situaţia excepţională în care ne găsim vă rugăm Domnule Prefect să binevoiţi a lua orice măsură pe care Comisiunea judeţeană o găseşte cât mai bună pentru atingerea scopului urmărit.

Vă rugăm să binevoiţi a da dispoziţiuni ca Comisiunea judeţeană să ne raporteze săptămânal (în ziua de Vineri) activitatea desfăşurată precum şi eventualele propuneri ce le aveţi de făcut (la Direcţiunea M. O. N. T. şi A. P.).

Ministerul de Agricultură, la rândul său va centraliza toate aceste date şi va prezenta guvernlui situaţia muncilor agricole".

PENTRU USCATUL PRUNELOR se va pune în funcţiune, în toamna aceasta, mai multe cuptoare anume construite spre acest scop, în regiunile bogate în prune. Recolta de prune e bună în anul acesta.

Folklor

Doine şi strigături

— Din părţile Hunedoarei —

Foae verde de scăete
O săracele de fete
Ce necaz mare-i pe ele
Că te-apucă-o mare jele,
Când vezi cum se chinuiesc
Pe feciori de îi plătesc
Cu bănuţi cam mulţişori
Să le joace'n sărbători,
Mai bomboane, mai de cină
Şi o litră cu vin plină...

Are mama trei feciori,
Trei feciori şi trei nurori:
Una e harnică mare
Spală hainele 'n căldare,
A doua e mai vestită
Mâncă într'o zi o pită.
Cea de-a treia-i lăudată
Umblă toată ziua beată...

De când beau vin cu păharul
Mi-am băut boii şi carul,
Acuma beau cu sticluţa
Şi-mi beau calul şi căruţa.

Culese de:
NICOLAE M. ISAC-ZLAŞTI

INFORMAŢIUNI

CERCETARE RIGUROASĂ. Preşedinţia de Consiliu a dat dispoziţii pentru ca Marele Stat Major să verifice cu toată rigurozitatea condiţiile cu care s'au făcut concentrările de rezervişti şi rechiziţiunile pentru nevoile oştirii. Orice abateri dela dispoziţiunile legale vor fi sancţionate cu severitate atât în ce priveşte pe cei care le-ar fi comis cât şi în ce priveşte pe cei care ar fi profitat de ele.

MĂSURI NECESARE. Guvernul a luat măsuri pentru ca muncile agricole să nu sufere din pricina concentrărilor de rezervişti precum şi pentru aprovizionarea cu porumb a regiunilor lipsite.

MINISTRU SLOVAC LA BUCUREŞTI. *Maiestatea Sa Regele Carol II* a primit în ziua de 14 Septembrie a. c., cu ceremonialul de rigoare în audienţă de prezentare pe Excelenţa Sa Domnul Dr. Ivan Milecz, Trimis Extraordinar şi Ministru Plenipotenţiar al Slovaciei la Bucureşti, care a prezentat scrisorile sale de acreditare.

CÂNTAREA F. R. N. Comisiunea pentru alegerea marşului F. R. N., compusă din D-nii George Georgescu, directorul general al „Filarmonicei", Egizio Massini, comandantul muzicelor militare şi profesor C. Brăiloi, împreună cu D-l General I. Georgescu, comandantul gărzilor naţionale, luând în cercetare cele 17 lucrări prezentate au ales în unanimitate lucrarea Cântarea F. R. N. de D-nii N. Vlădoianu şi Ion Vasilescu, care acum e zilnic difuzată la postul nostru de radio.

LEGEA BRESLELOR. Comisiunea de legislaţie civilă, comercială şi penală a Adunării Deputaţilor, împreună cu Comisiunea de legislaţie civilă, comercială şi penală a Senatului, s'au întrunit în săptămâna trecută în sala a V-a a Adunării Deputaţilor, sub preşedinţia d-lui C. Stoicescu, rectorul Universităţii din Bucureşti, preşedinte al comisiunii Senatului. Ambele comisii au discutat asupra proectului de lege pentru recunoaşterea breslelor, înfiinţarea Consiliului Naţional al Breslelor şi organizarea Camerilor profesionale. După discuţii de câteva zile, desbaterile au fost întrerupte, urmând a se continua mai târziu.

INTREAGA PRODUCŢIE DE BUMBAC a Italiei a fost pusă sub controlul statului. Suprafeţele pentru cultură vor fi fixate de ministerul economiei naţionale în înţelegere cu cultivatorii, iar cumpărările dela producători vor fi încredinţate unei societăţi care avea monopolul vânzărilor şi al cumpărărilor de bumbac. — Statul italian se amestecă tot mai mult în afacerile oamenilor.

RECOLTA DE BUMBAC A AMERICEI. Conform datelor statistice, recolta de bumbac a Statelor Unite din America este cu ceva inferioară celei din anul trecut.

BRAZILIA A INCETAT SĂ MAI ARUNCE CAFEAUA IN MARE. Oficiul Naţional Brazilian pentru Comerţul de Cafea a fost împuternicit ca să încheie asigurări pentru garantarea transporturilor de cafea. Această asigurare va da posibilitate exportatorilor de cafea de a exporta cafeaua fără nici un rizic. El garantează efectuarea plăţilor. Eventualele pierderi vor fi compensate în natură, din care cauză s'a luat dispoziţiunea de a se opri distrugerea cantităţilor de cafea ce rămâneau nevândute.

Situaţia economică în ţară

Dela 13 — 20 Septemvrie

După rapoartele sosite la direcţiunile producţiei vegetale şi economică agrare din Ministerul agriculturii şi Domeniilor, situaţia agricolă a ţării dela 13 la 20 Septemvrie, este următoarea:

In cele mai multe părţi ale ţării se recoltează: cartofi, soia, floarea soarelui, cânepa de toamnă, bumbacul, lucerna şi trifoiul pentru sămânţă.

Cartofii şi sfecla de zahăr au suferit din cauza secetei prelungite.

Porumbul se culege în toată ţara, în regiunea de câmpie. Recolta, cu mici excepţii este foarte bună.

In regiunile de deal, s'au dat dispoziţii, ca recoltarea să se facă numai acolo unde porumbul este bine copt.

Se recoltează deasemenea fructele de sezon: nuci, mere, pere, struguri pentru piaţă,

Se recoltează prunnele şi, pe unele locuri a început chiar fabricatul ţuicei.

S'au început însămânţările de orz de de toamnă, grâu, borceag de toamnă şi secară.

Rapiţa a răsărit, dar vegetează slaab din lipsa de umiditate.

După o secetă îndelungată, au căzut ploi parţiale, în cantităţi mici, în Bucovina, Basarabia, partea de sud-vest a Moldovei şi Transilvaniei. Se aşteaptă o generalizare a ploilor.

Din cauza insuficienţei umidităţii a solului în multe regiuni, arăturile şi însămânţările de toamnă se fac cu greutate.

Un cuvânt către abonaţi

Cu numărul 27 a început a doua jumătate a anului 1939. De aceea, în foaia No. 27, am adaus mandate poştale, pentru acei abonaţi cari n'au plătit abonamentul pe semestrul al doilea, sau mai au restanţă din trecut.

Credem că nu mai este necesar a tot spune, că tipărirea gazetei costă mulţi bani, cari numai dela abonaţi se pot aduna.

Vă rugăm deci şi pe D-voastră, a vă plăti restanţa ce o aveţi, prin ceeace ajutaţi la susţinerea acestei vechi gazete, care la rândul ei contribue la luminarea şi înmulţirea cunoştinţelor poporului nostru.

De asemenea vă mai rugăm, a recomanda şi altor cunoscuţi foaia noastră, care ştim că se citeşte de foarte mulţi, — dela un abonat o citeşte întreagă vecinătatea, — dar nu toţi o şi plătesc. Puneţi măcar mai mulţi la olaltă plata unui abonament.

In aşteptarea sprijinului D-voastră, prin trimiterea abonamentului, vă salutăm

Cu dragoste frăţească,
ADMINISTRAŢIA „FOAIA POPORULUI"
Sibiu, strada Regina Maria 57

Preţul grâului în Bucureşti

Direcţiunea economică agrară din ministerul Agriculturii şi Domeniilor aduce la cunoştinţa agricultorilor următoarele:

In zilele de 18 şi 19 Septembrie 1939 au sosit în oboarele de cereale de pe lângă morile din Bucureşti peste 665 care de grâu, ce s'a vândut cu 1.500-3.000 lei la vagon peste preţul remuneratoriu stabilit de legea valorificării, care în cursul lunii Septembrie este fixat la 43.000 lei vagonul pentru grâul de 75 kg. greutate hectolitrică cu 3 la sută corpuri străine.

Acordul germano-rus între şefii militari din Polonia

Londra, 20 Sept. (Eventpress). — Corespondenţii militari ai ziarelor engleze de pe fronturile poloneze anunţă, că înţelegerea care a fost stabilită între ruşi şi germani, în ce priveşte soarta Poloniei, este îmbibată (plină) de un spirit de neîncredere pe ambele părţi.

O clauză specială în acest acord prevede, că atât Germania cât şi Rusia vor fi responsabile pentru starea de lucruri din această parte a Poloniei, care va trece sub influenţa lor, fără ca vreuna din cele două părţi contractante să recurgă la cealaltă. O altă clauză prevede, că odată ce va fi cu putinţă, „nomansland„ (ţara nimănui) va fi stabilită între trupele germane şi cele sovietice.

Pe baza acestui acord, trupele germane şi-au început *retragerea* din zonele atribuite Rusiei sovietice.

Lupte la baionetă

Zürich, 21 Sept. (Rador). — Corespondentul agenţiei Havas transmite :

Radio polon a anunţat aseară la ora 22,15 din Varşovia, că trupele germane au luat cu asalt cartierele Praga şi Wola.

Zgomotul bătăliei şi bubuitul exploziilor ajung până în studioul din care sunt difuzate aceste informaţii.

Colonelul Wahlaw Lipinski a constatat în faţa microfonului, că „infanteria polonă dovedeşte superioritatea ori de câte ori înfruntă infanteria germană".

In unele sectoare ale Varşoviei, trupele polone luptă la baionetă.

Comunicat polon

Varşovia, 21 Sept. (Rador). — Comandamentul apărării din Varşovia a transmis prin radio următorul comunicat la 20 Sept., la ora 22 şi 55.

La vest, în împrejurimile imediate ale Varşoviei şi în sectorul de nord, detaşamentele noastre, după lupte la baionetă, şi-au întărit poziţiile.

Cavaleria noastră a şarjat şi a uşurat capturarea câtorva deşamente motorizate. In suburbia Ochota, trupele noastre au respins atacurile duşmane, luând trei mitraliere grele şi 7 mitraliere uşoare.

Moralul trupelor este excelent.

Avioanele germane au bombardat Varşovia în trei rânduri, distrugând ceeace mai rămăsese din zidurile castelului regal, din muzeul naţional, Academia de educaţie fizică, precum şi numeroase clădiri din centrul oraşului.

Ultime Ştiri

Preşedintele consiliului de miniştri

Ar. Călinescu

a fost asasinat Joi la amează

La închiderea foii am primit următoarea tristă ştire, care s'a dat dela Preşedenţia Consiliului de miniştri:

COMUNICAT

D. ARMAND CĂLINESCU, preşedintele consiliului de miniştri a fost asasinat mişeleşte astăzi 21 Septembrie ora 14, în apropriere de locuinţa sa.

Asasinii, membrii ai fostei gărzi de fier, au fost arestaţi.

Noul Preşedinte al Consiliului depune jurământul în cursul după amiezii, după care va avea loc un Consiliu de miniştri.

Lupta contra dinastiei anofelilor.

Dinastia anofelilor nu este o necunoscută în analele omenirii. Puterea ei se vede din faptul, că în lumea întreagă se organizează coaliţii şi societăţi pentru a lupta contra ei. Nu se începe o luptă generală contra unui inamic imaginar. Această dinastie, care are un nume egiptian, nu a ieşit — evident — din imaginaţia unui Egar Wallace, sau unui alt romancier. Ea există într'adevăr şi pierderile pe care această familie produce în fiecare an comerţului, industriei şi lumei întregi — sunt enorme. Din alt punct de vedere, ea are pe conştiinţă, anual, trei milioane şi jumătate de oameni morţi.

E teribil! sub ce formă lucrează această dinastie a anofelilor? De cele mai multe ori ea lucrează pe nevăzute. Şi care este fundamentul puterii sale secrete? Un venin care nu poate fi văzut cu ochiul.

Cu toate că secretul ei a fost descoperit în ultimul secol de englezul Ross, nu s'a ajuns încă a învinge puterea ei. Dinastia anofelilor nu se retrage niciodată. Nu există pentru ea graniţe politice. Nimeni nu poate obţine cruţare dela ea: nici bogatul, nici săracul, nici lucrătorul, nici ţăranul, nici bărbatul, nici femeia, fie creştin, mahomedan sau adept al brahmanismului sau al budismului. Când un membru infectat din familia anofelilor înţeapă un om, el îi dă paludismul.

O dovadă că această familie de ţânţari, cu un nume egiptian, este unul din cei mai mari duşmani ai omenirii, este dată de exemplul următor: în fiecare an se constată 800 milioane de cazuri de paludism.

Din fericire Societatea Naţiunilor, încurajează lupta generală contra acestei teribile familii de ţânţari, arătând arma care permite de-a distruge puterea dinastiei anofelilor. Comisiunea Paludismului a Societăţii Naţiunilor recomandă ca preventiv în timpul sezonului frigurilor, o doză zilnică de 40 centigrame de chinină, iar în caz de boală o doză de 1 gram până la 1 gram 30 de chinină pe zi, timp de 5-7 zile.

In raportul său publicat în 1938, Comisiunea Paludismului insistă în pagina 129, asupra faptului că: „caracterul inofensiv al chininei permite administrarea acestui produs şi de către agenţii subalterni, fără supravegherea medicală constantă. Această supraveghere este doar necesară pentru produsele sintetice".

Astfel se reuşeşte a limita pagubele produse de insecta paludismului. Cine ştie dacă omenirea ar putea lupta contra dinastiei anofelilor fără medicamentul minunat, care este chinina (172).

Şcoală de gospoderie la Sibiu

Se aduce la cunoştinţa publică că Ministerul Educaţiei Naţionale cu ordinul No, 160121/939, a înfiinţat în oraşul Sibiu, o şcoală de gospodărie urbană gradul I-iu, echivalentă cu gimnaziul, care va funcţiona funcţiona în acest an şcolar 1939/1940, numai cu clasa I-a pe lângă Institutul gospodăresc din strada Mitropoliei 21.

Se primesc înscrieri pentru clasa I-a cu o taxă totală anuală pentru frecvenţă şi internat de Lei 4500. Elevele externe vor plăti numai 500 lei, taxă de înscriere pentru întreg anul şcolar.

Orice informaţiuni detailate se dă la Direcţiunea şcolii din strada Mitropoliei 21.

„Agfa-Box"

Lei 460

Aparatul pentru fiecare!

Binevoiţi a observa vitrinile noastre!

Foto E. Resch

Sibiu, Piaţa Regele Ferdinand 19

Nr. 1199 port. 1939 14817

Publicaţiune de Licitaţie

Subsemnatul portărel pe lângă Tribunalul Sibiu prin aceasta publică, că în baza deciziunei Nr. C 1207/939 şi Nr. G. II. 9150/939 a Judecătoriei mixte Sibiu în favorul reclamantului Peter Johannis repr. prin advocatul Dr. Carol Gündisch Sibiu contra.... pentru încassarea creanţei de 80.000 Lei şi accesorii se fixează termen de licitaţie pe

28 Septemvrie 1939, ora 3 d.m.

la faţa locului în Cisnădie Nr. 549, unde se vor vinde prin licitaţiune publică judiciară maşini de ţesut, de ţevi, de urzit, de mosoare, 1 motor electric, transmisiuni în valoare de 191.000 Lei. In caz de nevoie şi sub preţul ne estimare.

Pretenziunea, care e de încasat, iace 80.000 Lei capital, dobânzile legale socotind din 17 Maiu 1939, iar spesele până acum stabilite de 7034 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitaţie ar fi fost sechestrate şi de alţii şi aceştia şi-ar fi căştigat dreptul de acoperire, licitaţia prezentă este ordonată şi în favorul acestora în senzul art. XLI: 1908 § 20

Sibiu, 31 August 1939.

Portărel, **Dr. Baku**

Catalogul nou

a apărut. Se trimite după cerere gratuit. Putem furniza imediat plante puternice din

Căpşuni şi Fragi Remontante

AMBROSI, FISCHER & CO.
Aiud, jud. Alba

TOT SOIUL

de lucrări de compactorie

Se confecţionează în cunoscutul mod solid cu preţuri moderate în

Compactoria K. MICHNAY

SIBIU, strada Honterus No.7

Institute, şcoli, birouri şi biblioteci primesc la comenzi mai mari preţuri avantajoase.

Rog o comandă de probă.

O fabrică de tors lână

s'a deschis în comuna **Orlat,** jud. Sibiu, sub firma Niţoiu şi Topârcean. Toarce la public şi cantităţi mici până la 10 kgr., lână ţigae şi ţurcană.

Pentru lucrările de toamnă!

Pluguri

grape, maşini de sămânat

găsiţi întotdeauna cu preţuri eftine la

DEPARTAMENTUL MAŞINILOR

al Reuniunei agricole săseşti din Transilvania

Sibiu, str. Sării 22 - Telefon 100

O mare şi variată

Bibliotecă de împrumut

cu cărţi literare româneşti şi străine, moderne şi vechi

a deschis

Librăria „Foaia Poporului" Sibiu

Strada Regina Maria No. 57

Informaţii personale se dau fără nici o obligaţie